

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Diuersorum hominum status quomodo instituendi. cap. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](#)

multo aulae coniuictu eius mores & spiritum politicum, vt
vocant, seu aulicum hauserunt) curet quantum potest, vt
Deo, & sibi vacet, suis horis, vt quantum ex una parte peri-
culi, & distractionum spiritus patitur, tantum ex altera spir-
itualium praesidiorum vigore resarciatur.

*Diuersorum statuum etatum, & conditionum homines, quoniam
olice enditelli do instituendi. Cap. XV.*

2. Cor. i.

CVM multa sint in Ecclesia Dei hominum genera, & va-
rii diuersarum facierum (vt Paulus loquitur) status &
conditiones, videtur in hac parte, ea esse debere Concionato-
ris prudens industria, vt si velit fructum ex singulis statibus
decepere singulorum etiam mores animaduertat, vicia cor-
rigat, malis oportuna adhibeat remedia, in suo quemque
munere strenue obeundo adhortetur. Ita fiet, vt sicuti cor-
pus totum tunc bene habet, cum singula eius membra bene
affecta officio suo ritè funguntur, ita feliciter agatur cum
Civitate, cumq; Ecclesia Dei, si pro ratione sui status quic-
que dignè ambulet vocatione qua vocatus est. Ob hanc cau-
sam idem D. Paulus in suis epistolis diuersos status instruit
Patres, filios, dominos, famulos, rectores ac superiores,
& subditos, & id genus alios, & vt hoc ipsum faciant mo-
net Timotheum, & Titum. Propterea & ego hoc loco non
esse ab institutione hac alienum arbitror, quin imò maxi-
mum status adnotauerim; in quibus vel corrigendis, vel
promouendis Euangelici Oratoris appareat industria. Sed
aliqua prius generatim adnotabo. Illud primo loco, in
Ecclesia Dei esse duo genera statuum. Primum politicum,
& humanum; alterum diuinum; cum enim Ecclesia dupli-
cita constet, ac viuat, vtrumque requirit genus. Ad pri-
mum pertinent coniugati Patres familias, Rectores Urbium,
ac Regnum, exercentes diuersa munia in Civitatibus,
Mercatores, Aduocati, Milites, artifices, & alij huius ge-
neris multi. Ad secundum verò spectant omnes qui se abdi-
cant vxoris contubernio, atq; dominio rerum temporalium,
& se ipsis alligant quibusdam praesidijs, quæ multum pro-
uocant homines ad perfectionem virtutum Christianarum,
quæ tantum sunt de consilio non in precepto. Item omnes
hi qui spirituali animarum regimini praesunt, & functioni-

Duo genera
statuum in
Ecclesia.

bus Ecclesiasticis dediti sunt in diuersis gradibus, ad quod caput refertur totus ordo Ecclesiasticus ab infimo Clericorum gradu usque ad Summum Pontificem. His positis generatione, monendus est concionator, ut interdum modum ac disciplinam eligendi statum vitae doceat, in quo sit magna prudentia cuique adhibenda. Cum enim ad bonam electionem status duo requirantur Dei scilicet vocatio, & nostra cooperatio, ac consensus, qui Deo vocanti respondet. Ratione primi, oportebit multis precibus a Deo gratiam vocationis impetrare, ut Deus intellectum instruat ad eum statum eligendum, qui sit diuinæ voluntati, & gloriae conformis, hoc enim fundamentum oportet in eligendo statu vite statuere, ut orém cum Psalmista, Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus mens es tu. Et meritò Deum invoke in hoc maximo negotio debet quisque, quia Dei est proprium, & suis creaturis prouidere, & futuros rerum, euentus präuidere, cum nos homines, & ignorantia, præserum futurorum laboremus in intellectu, & prauis affectibus in malum sàpè propensi simus in voluntate, ut ea sàpè eligamus, quæ in malum nostrum cessura sint.

Ratione secundi doceat Ecclesiasticus Doctor multa opus esse diligentia ad inquirendum eum statum viuendi, qui in futurum sit commodior ad Dei gloriam animaq; salutem, tanta enim hic necessaria cura est, quanta in negotio totius vite gravissimo, ne contingat postea dicere non putaram. Igitur primum vrile erit à peccatis cor expiare, & per confessionem mundare, ut sit tanquam speculum bene tersum, quod ante Deum expositum, facile Dei recipiat influxus, & voluntatem agnoscat. Consule D. Gregorium de istis copiose differenter.

*Hom. 21.
in Euang.*

Secundo consilium etiam adhibendum est virorum prudentum, qui discretione spirituum pollent, ita enim Deus per huiusmodi viros, suam solet manifestare voluntatem. Legat etiam historias Sanctorum qualis esset historia, quam copiose de sua electione scribit Augustinus in libro Confessio. *A lib. 7. ad 10.* Tertio assidua, & matura consideratio in hac deliberatione videtur necessariò adhibenda, & iuuabit aliquando, ut huic rei melius, & cum maiore quiete vacet, per aliquot dies in locum à tumultibus, & aliorum colloquijs liberum secedere, ut Deo se, & negotijs [expeditiorem] præsentet. Quartò, noster Beatus Pater Ignatius ponit quatuor regu-

Rr 3 las

Quatuor re las pro bona electione facienda : Prima , vt in ea curet solum super lius Dei intuitu , & eius gloria fine moueri . Secunda , cogitet electione si esset illi aliquis carus amicus , quod ei consilium daret . Tertia , in articulo mortis quid ei magis fecisse arridebit . Quarta , quid fecisse veller , cum ante Tribunal Dei sistendus est . Hæc de eligendo statu ; iam de electo tractemus .

De Pralatis , & Personis Ecclesiasticis . Cap . XVI .

Descendendo ad singulos status , aduertat publicus animarum instrutor , quomodo singulos hortari , & ad Episcopi non monere debeat . Primum locum habeat status Ecclesiasticus , men quidnam in quo Principes sunt Pastores , ac Pralati præsternum Episcopum admodum admittant . quis vox significat inspectorem , visitat etiam apud prophanos autores , suiq; officij re&cè Pralatos commonet . Suidas refert Episcopos vocare solitos Athenienses , quos mittabant ad cognoscendum , corrigendumq; statum Vrbium suarum , quod optimè item quadrat nostris Episcopis , à Deo ad hoc ipsum destinatis . Plutarchus in vita Numæ , custodem sacrarum Virginum , Episcopum vocat , & Deum Terminum quem gentes colebant ad terminos agrorum distinguendos , item vocat Episcopum , & custodem pacis , & amicitia , & hoc quoque optimè consonat dignitati . Ea quæ ad Episcoporum , & in uniuersum ad Pralatorum munia pertinent , debet Concionator tenere , vt data occasione proferat , magno tamen iudicio ; non enim debet Pralatorum defecus corrigere publicè , nec se gerere tamquam magistrum , ac Doctorem eorum tamen cum sanctitas eorum , ac zelus maximus ad Ecclesiæ bonum momenti sit ; potest ac debet ex scripturis , & sanctis Patribus aliqua deprimere , quæ ad hoc faciant , non tam ut arguere quempiam è præsentibus videatur , quam locum Scripturæ , vel historiam explicare . Qui volet multa in hanc materiam utilia legere , percurrat libros quatuor Pastoralis Gregorij : Mihi sat erit primam sententiam referre , quam Past. lib. habet in Prologo , & summam quatuor librorum continet . Quatuor in Pensandum valdè est (inquit) cum rerum necessitas expedita , ad culmen quisque regiminis qualiter veniat , & ad hoc D. Greg. ritè perueniens , qualiter viuat , & benè viuens qualiter doceat , & rectè docens infirmitatem suam quotidie quanta valet consideratione agnoscat , ne aut humilitas accessum fugiat , aut peruentioni vita contradicat , aut vitam doctrinam de-